

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ УКРАЇНИ

Преамбула

Громадська організація «Національний олімпійський комітет України» (далі – НОК України), його відділення та підрозділи, кожен з його членів, спортивні федерації з олімпійських видів спорту (далі – СФ), учасники заходів, які проводяться під патронатом МОК, ЄОК та АНОК та інші визнані організації (далі всі сторони разом - олімпійські сторони) заявляють про свою прихильність до вимог законодавства України, норм Олімпійської Хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу, Медичного кодексу Олімпійського руху, Етичного кодексу МОК, Статуту Національного олімпійського комітету України, Етичного кодексу олімпійського руху України (далі – Кодекс), а також Положення про Етичну комісію НОК, зокрема до їх фундаментальних принципів, та підтверджують свою відданість олімпійським ідеалам, що були започатковані П'єром де Кубертенем.

Олімпійські сторони зобов'язуються поширювати культуру етики, належного управління та чесності у відповідних сферах своєї компетенції та служити зразками для наслідування.

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Стаття 1.

Олімпійські сторони зобов'язуються виконувати та забезпечувати відповідність Кодексу у наступних середовищах:

- НОК України, його члени та посадові особи у будь-який час і за будь-яких обставин;
- всі учасники заходів, які проводяться під патронатом МОК, ЄОК та АНОК;
- СФ і визнані організації та їх посадові особи у всіх своїх відносинах;
- Олімпійські сторони у своїй діяльності в цілому.

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРИНЦИПИ

Стаття 2.

1. Повага до олімпійського духу, який вимагає взаєморозуміння з духом дружби, солідарності та чесної гри;
2. Повага принципу універсальності та політичної нейтральності Олімпійського руху;
3. Збереження гармонійних відносин з державними органами з дотриманням принципу автономії як визначено у Олімпійській хартії;
4. Повага до міжнародних конвенцій щодо захисту прав людини:

- повагу до людської гідності;
- відмову від будь-якої дискримінації за будь-яких причин, будь то расових, кольору шкіри, статі, сексуальної орієнтації, мови, релігії, політичної або іншої думки, національного або соціального походження, майна, народження або іншого статусу;
- відмову від будь-яких форм утисків та знущань, будь то фізичних, професійних або сексуальних, а також будь-якого фізичного або психічного травмування;

ЦІЛІСНІСТЬ ПОВЕДІНКИ

Стаття 3.

Олімпійські сторони повинні використовувати належну турботу та старанність у виконанні своєї місії. У будь-який час вони повинні діяти з найвищим ступенем цілісності, і, особливо, при прийнятті рішень, вони повинні діяти неупереджено, об'єктивно, незалежно і професійно.

Вони повинні утримуватися від будь-яких дій, що пов'язуються з шахрайством або корупцією. Вони не повинні діяти таким чином, щоб заплямувати репутацію Олімпійського руху.

Стаття 4.

Олімпійські сторони або їхні представники не повинні, безпосередньо чи опосередковано, вимагати, приймати або пропонувати будь-яку форму винагороди або комісійні, а також будь-які приховані вигоди або послуги будь-якого характеру, що пов'язуються з Олімпійськими цінностями та іграми.

Стаття 5.

Тільки знаки уваги або дружби загального значення відповідно до місцевих звичаїв можуть надаватися або прийматися олімпійськими або третіми особами.

Такі знаки не можуть призводити до того, щоб ставити під сумнів неупередженість та цілісність олімпійських сторін.

Будь-яка інша форма відзнак, предмет або вигода являють собою дар, який не може бути прийнятий, але повинен передаватися організації, членом якої є отримувач.

Стаття 6.

Для виявлення гостинності до олімпійських сторін, а також тих, хто їх супроводжує, необхідно дотримуватися почуття міри.

Олімпійські сторони повинні утримуватися від потрапляння до будь-якого конфлікту інтересів та повинні поважати правила стосовно конфліктів інтересів, які впливають на поведінку олімпійських сторін.

ЧЕСНІСТЬ ЗМАГАНЬ

Стаття 7.

Олімпійські сторони зобов'язуються боротися з усіма формами обману і повинні продовжувати вживати всіх необхідних заходів для забезпечення чесності спортивних змагань.

Стаття 8.

Олімпійські сторони повинні поважати та дотримуватись положень Олімпійської хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу, Етичного кодексу МОК, Медичного кодексу олімпійського руху, Статуту НОК України та цього Кодексу.

Стаття 9.

Забороняються всі форми участі у, або підтримка ставок стосовно Олімпійських ігор, та всі форми просування ставок стосовно Олімпійських ігор.

Стаття 10.

Учасники заходів, які проводяться під патронатом МОК, ЄОК та АНОК не повинні, жодним чином, маніпулювати ходом або результатом змагання або будь-якою їх частиною у спосіб, що суперечить спортивній етиці, порушувати принцип чесної гри або демонструвати неспортивну поведінку.

НАЛЕЖНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕСУРСИ

Стаття 11.

Основні універсальні принципи належного управління олімпійським та спортивним рухом, зокрема прозорість, відповідальність і підзвітність, повинні дотримуватися усіма олімпійськими сторонами.

Стаття 12.

Олімпійські ресурси олімпійських сторін повинні використовуватися тільки для олімпійських цілей.

Стаття 13.

1. Доходи та витрати олімпійських сторін повинні фіксуватися у їх розрахунках відповідно до загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку. Незалежний аудитор повинен перевіряти ці розрахунки.
2. У випадках, коли НОК України надає фінансову підтримку олімпійським сторонам:
  - а. використання цих олімпійських ресурсів для олімпійських цілей повинно здійснюватися за цільовим призначенням;
  - б. розрахунки олімпійських сторін можуть підлягати аудиту експертом, який призначається Виконавчим комітетом НОК України.

Стаття 14.

Олімпійські сторони визнають значний внесок, який роблять спонсори, партнери та інші прихильники для розвитку та престижу Олімпійських ігор у всьому світі.

З метою збереження цілісності та нейтральності різних процедур підтримка та просування будь-яких кандидатур спонсорами, партнерами та іншими прихильниками має бути у формі, що відповідає правилам спорту та принципам, які визначені у Олімпійській хартії та у чинному Кодексі.

КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

Стаття 15.

1. Принцип конфіденційності суворо дотримується Етичною комісією НОК України у всіх її діях. Він також повинен бути суворо дотриманий будь-якою особою, яка має відношення до діяльності Етичної комісії НОК України.
2. Особа, що заявляє про порушення норм цього Кодексу може вимагати, щоб його/її персональні данні не були розкриті та щоб були вжиті всі запобіжні заходи, щоб захистити його/її особу.
3. Щодо заходів або санкцій проти відповідної особи, то Етична комісія НОК України надає рекомендації Виконавчому комітету НОК України, який приймає рішення відповідно до Олімпійської хартії, Етичного кодексу МОК, Статуту НОК України та норм цього Кодексу. Вказані рекомендації залишаються конфіденційними до прийняття рішення Виконавчим комітетом НОК України.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗВІТНОСТІ

Стаття 16.

Олімпійські сторони повинні повідомляти Етичній комісії НОК України про будь-яку інформацію стосовно порушення цього Кодексу.

Стаття 17. Будь-який вияв інформації не повинен використовуватися для особистої користі або вигоди, а також здійснюватися зловмисно, щоб завдати шкоди репутації будь-якої особи або організації.

ВИКОНАННЯ

Стаття 18.

1. Етична комісія НОК України може надавати рекомендації щодо застосування та виконання цього Кодексу за умови їх погодження Виконавчим комітетом НОК України.
2. Виконавчий комітет НОК України приймає рішення на підставі рекомендацій Етичної комісії НОК України. Перед рішенням Виконавчого комітету НОК України Президент НОК України може повернути наявні матеріали до Етичної комісії НОК України.

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

Стаття 19. У контексті положень цього Кодексу визначається відмінність між ситуацією "потенційного конфлікту інтересів" та випадком "конфлікту інтересів".

Порушенням Кодексу є наявні конфлікти інтересів.

Стаття 20. При оцінці ситуацій, як прями, так і непрямі інтереси повинні братися до уваги. Це також включає інтереси третьої особи (батько, дружина, родич або утриманець).

Стаття 21. У наступному невичерпному переліку прикладів наводяться обставини, в яких може виникнути конфлікт інтересів:

- особисте та/або матеріальне залучення (заробітна плата, частка акцій, різні виплати) у постачальників зацікавленої олімпійської сторони;
- особисте та/або матеріальне залучення до спонсорів, партнерів, телерадіомовників, різних договірних сторін;
- особисте та/або матеріальне залучення до організації, яка може отримати вигоду від допомоги зацікавленої олімпійської сторони (включаючи грошову або матеріальну винагороду, нематеріальні активи, угоду або обрання).

Стаття 22. Вирішення можливих конфліктів інтересів

1. Уникнення будь-якого конфлікту інтересів є особистою відповідальністю кожної особи.
2. У випадку потенційного конфлікту інтересів, зацікавлена особа повинна утримуватися від висловлення думки, від прийняття або участі у прийнятті рішення або прийняття будь-якої форми вигоди взагалі. Однак, якщо ця особа бажає продовжувати діяти або якщо ця особа не впевнена в кроках, які треба здійснити, то ця особа повинна повідомити Етичну комісію НОК України про конфліктну ситуацію.
3. Етична комісія НОК України сприяє наданню консультацій особам, на їх прохання, в ситуації потенційного конфлікту інтересів.
Зацікавленій особі пропонується рішення з наступних варіантів:
  - реєстрація заяви без будь-якого конкретного заходу;
  - відсторонення особи, що бере участь, від частини або всієї діяльності або від рішення олімпійської сторони в основі конфлікту;
  - відмова від управління зовнішнім інтересом, що викликає конфлікт;
  - будь-які додаткові заходи.
4. Надана інформація та весь процес повинні залишатися конфіденційними.

Стаття 23. У випадку, якщо певна особа забуває заявити про ситуацію потенційного конфлікту інтересів та/або перебуває в реальній ситуації конфлікту інтересів, тоді Етична комісія НОК України може передати справу на розгляд Виконкому НОК України.

ГАРМОНІЙНІ СТОСУНКИ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗА УМОВИ ЗБЕРІГАННЯ АВТОНОМІЇ

Стаття 24. Олімпійські сторони повинні координувати свої дії з органами державної влади та місцевого самоврядування.

Співпраця з органами державної влади та місцевого самоврядування є важливим елементом у рамках спортивної діяльності. Співпраця, координація та консультації є найкращим засобом для олімпійських сторін зберегти свою автономію

МАНІПУЛЮВАННЯ СПОРТИВНИМИ ЗМАГАННЯМИ

Стаття 25.

Навмисна домовленість, дія або бездіяльність, що спрямовується на незаконну зміну результату або перебіг ходу спортивного змагання з метою усунення всього або частини непередбачуваного характеру спортивного змагання з метою отримання невинуватеної вигоди для себе або для інших є порушенням цього Кодексу.

Стаття 26. Корупційна поведінка - надання, запит, отримання, пошук або прийняття вигоди стосовно маніпуляції змаганням або будь-якою іншою формою корупції є порушенням цього Кодексу.

Стаття 27. Внутрішня інформація

1. Використання внутрішньої інформації для здійснення ставок, будь-якої форми маніпулювання спортивними змаганнями або будь-якими іншими корупційними цілями, будь то учасником або через іншу особу та/або юридичну особу є порушенням цього Кодексу.
2. Розкриття внутрішньої інформації будь-якій фізичній особі та/або юридичній особі, з вигодою або без вигоди, коли учасник знав або повинен був знати, що таке розкриття може призвести до використання інформації для мети здійснення ставки, будь-якої форми маніпулювання змаганнями або будь-якої інших корупційних цілей є порушенням цього Кодексу.
3. Надання та/або отримання вигоди за надання внутрішньої інформації незалежно від того, чи дійсно була надана будь-яка внутрішня інформація є порушенням цього Кодексу.

Стаття 28. Відмова надати повідомлення

1. Відмова надати повідомлення зацікавленій олімпійській стороні або відповідному повноважному органу, за першої наявної можливості, про повні деталі будь-яких обговорень або запрошень, які отримані учасником для участі в поведженні або інцидентах, є порушенням цього Кодексу.
2. Відмова надати повідомлення зацікавленій олімпійській стороні або повноважному органу, за першої доступної можливості, повні деталі про будь-який інцидент, факт або справу, які привертають увагу учасника (або про який вони повинні були б достатньо обізнані), включаючи обговорення або запрошення, що були отримані іншим учасником для здійснення поведінки, є порушенням цього Кодексу.

Стаття 29. Відмова співпрацювати

1. Відмова співпрацювати з будь-яким розслідуванням, що провадиться олімпійською стороною стосовно можливого порушення чинного Кодексу, включаючи, без обмежень, відмову надати точну, повну та без надмірної затримки будь-яку інформацію та/або документацію та/або доступ або допомогу, які вимагаються компетентною олімпійською стороною в рамках такого розслідування є порушенням цього Кодексу.
2. Перешкоджання або затримка будь-якого розслідування, що може здійснюватися олімпійською стороною у зв'язку з можливим порушенням чинного Кодексу, включаючи, без обмеження, приховування, підробку або знищення будь-якої документації або іншої інформації, які можуть мати відношення до розслідування є порушенням цього Кодексу.

Стаття 30. Застосування статей 25 - 29

1. Для визначення того, чи було здійснено порушення, не враховується наступне:
  - а. Чи учасник бере чи ні участь у відповідному змаганні;
  - б. Результат змагання, на який була зроблена або планувалася ставка;
  - в. Чи були чи ні надані або отримані будь-які вигода або відшкодування;
  - г. Характер або результат ставки;
  - г. Чи вплинули чи ні (або може очікуватися) на зусилля або виступ учасника на відповідному змаганні, що розглядаються, його дії або бездіяльність;
  - д. Чи вплинули чи ні на результат відповідного змагання дії або бездіяльність, що розглядаються;
  - е. Чи включала чи ні маніпуляція порушення технічного правила відповідної олімпійської сторони;
  - є. Чи відвідав змагання чи ні компетентний національний або міжнародний представник олімпійської сторони.
2. Будь-яка форма допомоги, спонукання або спроба учасника, яка могла б призвести до порушенням чинного Кодексу, повинні розглядатися як здійснене порушення, незалежно від того, чи така реальна дія призвела чи ні до порушення та/або чи таке порушення було вчинено навмисно або необачно.

ТИМЧАСОВІ ЗАХОДИ

Стаття 31. Етична комісія НОК України має право рекомендувати Виконкому призупинити повністю або частково повноваження всіх або частини прав, прерогатив та посад, які виходять з членства в НОК України, щодо олімпійських сторін, членів НОК України, почесних членів та членів-добровольців НОК України, регіональних відділень НОК України та суб'єктів олімпійського руху, осіб, які акредитовані як члени делегацій НОК України на визначений Етичною комісією

термін за порушення вимог, або висунення підозри у порушенні вимог, законодавства України, норм Олімпійської Хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу, Медичного кодексу Олімпійського руху, Етичного кодексу МОК, Статуту Національного олімпійського комітету України, Етичного кодексу олімпійського руху України, а також Положення про Етичну комісію НОК України або здійснення аморального вчинку чи дії, що завдали шкоди НОК України.

Стаття 32. Етична комісія НОК України має право рекомендувати добровільно призупинити повністю або частково повноваження, всіх або частини прав, прерогатив та посад, які виходять з членства в НОК України, щодо олімпійських сторін, членів НОК України, почесних членів та членів-доброчинців НОК України, регіональних відділень НОК України та суб'єктів олімпійського руху, осіб, які акредитовані як члени делегацій НОК України на визначений Комісією термін за порушення вимог, або висунення підозри у порушенні вимог, законодавства України, норм Олімпійської Хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу, Медичного кодексу Олімпійського руху, Етичного кодексу МОК, Статуту Національного олімпійського комітету України, Етичного кодексу олімпійського руху України, а також Положення про Етичну комісію НОК України або здійснення аморального вчинку чи дії, що завдали шкоди НОК України.

Стаття 33. Етична комісія НОК України має право рекомендувати будь-якій олімпійській стороні та її члену утримуватися від висловлення думки, від прийняття або участі у прийнятті рішення у випадку наявності потенційного або реального конфлікту інтересів.

САНКЦІЇ

Стаття 34. Етична комісія НОК України, у відповідності до наданих повноважень, приймає рішення про застосування до суб'єктів олімпійського руху України санкцій за порушення етико-дисциплінарних норм, остаточні рішення щодо застосування санкцій підлягають затвердженню Виконкомом НОК України та/або Генеральною асамблеєю НОК України відповідно до вимог Статуту НОК України. Комісія при прийнятті рішень керується принципами незалежності, прозорості та об'єктивності. Рішення приймаються за внутрішнім переконанням членів Комісії виходячи при цьому з обставин справи і керуючись лише вимогам законодавства України, норм Олімпійської Хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу, Медичного кодексу Олімпійського руху, Етичного кодексу МОК, Статуту Національного олімпійського комітету України, Етичного кодексу олімпійського руху України, а також Положення про Етичну комісію НОК.

Стаття 35.

1. До членів НОК України, почесних членів та членів-доброчинців НОК України, застосовуються наступні санкції:

- застереження щодо вчинення певних дій;
- застереження щодо бездіяльності суб'єкта олімпійського руху та/або його представників;
- попередження;
- догана;

- тимчасове позбавлення прав та привілеїв, які випливають з членства в НОК України та/або займаної в НОК України посади;
  - тимчасове або повне позбавлення членства у НОК України.
2. До олімпійських сторін застосовуються наступні санкції:
- застереження щодо вчинення певних дій;
  - застереження щодо бездіяльності регіонального відділення, суб'єкта олімпійського руху та/або його представників;
  - попередження;
  - тимчасове припинення фінансування;
  - тимчасове або повне позбавлення визнання.
3. До осіб, які акредитовані НОК України на Олімпійських Іграх застосовуються наступні санкції:
- застереження щодо вчинення певних дій;
  - застереження щодо бездіяльності;
  - попередження;
  - відсторонення від участі у змаганнях, застосовується до виїзду особи на Олімпійські Ігри;
  - позбавлення у встановленому порядку акредитації на Олімпійських іграх.

ВЗАЄМНЕ ВИЗНАННЯ

Стаття 36. З урахуванням права на оскарження, будь-яке прийняте згідно з чинним Кодексом рішення повинно визнаватися та виконуватися усіма олімпійськими сторонами.

РЕАЛІЗАЦІЯ

Стаття 37. Всі олімпійські сторони погоджуються дотримуватися чинного Кодексу.

Стаття 38. Олімпійські сторони несуть відповідальність за впровадження чинного Кодексу в межах своєї юрисдикції, включаючи просвітницькі заходи.

Стаття 39. Внесення змін та доповнень до чинного Кодексу повинні схвалюватися Генеральною асамблеєю НОК України та повідомлятися усім олімпійським сторонам.

ПОВНОВАЖЕННЯ КОМІСІЇ

Стаття 40. У рамках компетенції повноваження Етичної комісії НОК України є наступними:

1. визначати та оновлювати рамки етичних принципів, включаючи цей Кодекс;
2. аналізувати скарги, що висуваються у зв'язку з невиконанням таких етичних принципів, включаючи порушення цього Кодексу, та, якщо необхідно, запропонувати санкції або заходи Виконавчому комітету НОК України;
3. застосовувати тимчасові заходи до олімпійських сторін.
4. відповідати на запити для надання висновків від олімпійських сторін, Президента НОК України, Виконавчого комітету НОК України або будь-якої комісії НОК України.

ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 41.

1. Цей Кодекс набуває чинності після затвердження Генеральною асамблеєю НОК України.
2. Виконком НОК України здійснює впровадження цього Кодексу, тлумачення його норм та моніторинг за його реалізацією, враховуючи статті 18 та 40 цього Кодексу.